

Redovisning av projektet ”Testbiodling 2014”

Dnr.3.2.18-6670/13

Föreningen Svensk Buckfastavel (FSB) ansökte 2013 om medel ur Nationella Honungsprogrammet (NP-medel) för att under åren 2014-2016 driva projektet ”Testbiodling”. Medel beviljades för 2014 med 155 000 kr.

Inom FSB har sedan många år bedrivits testbiodling. Testbiodling inom FSB går kortfattat beskrivet till så att ett antal systerdrottningars samhällen jämförs under deras första produktionsår beträffande en rad egenskaper. Under senare år har allt större vikt lagts vid motståndskraft mot sjukdomar och parasiter. Den som är intresserad kan på föreningens hemsida www.buckfast.se hitta ”Bedömningsformulär för testbiodling” för att se vilka egenskaper som bedöms.

Avsikten med testbiodlingen är i första hand att få ett underlag för selektering av avelsdjur. De samhällen som placeras på de av FSB drivna nationella parningsstationerna för drönarproduktion härstammar som regel från testade drottninglinjer.

Testbiodling som utförs enligt de av FSB uppsatta reglerna är arbetskrävande med ett flertal mätningar och noteringar av de egenskaper som ingår i testet. Information om vilka egenskaper som ingår i testet finns att hitta på föreningens hemsida www.buckfast.se. Antalet testade grupper och antalet drottningar per grupp har tenderat att minska under senare år. För att öka intresset, främst bland yngre biodlare, för denna för aveln så viktiga verksamhet beslutade FSB att ansöka om NP-medel för ”Testbiodling”. De för 2014 beviljade medlen har i huvudsak använts för att ersätta testbiodlare som utfört testbiodling, enligt de därför av föreningen uppsatta reglerna, för de kostnader som testbiodling medför utöver vanlig biodling med honungsproduktion.

Målsättningen var att ersättningen med NP-medel för utförd testbiodling skulle öka intresset för denna verksamhet så att det under 2014 skulle testas tio grupper med totalt 180 drottningar. Ett andra mål var att öka andelen yngre testbiodlare. Önskvärt var även att få fler drottningodlare att odla grupper av drottningar avsedda för testning.

Resultatet blev att det 2014 testades sju drottninggrupper med totalt 110 drottningar. Arbetet utfördes av tio testbiodlare, varav fem är pensionärer. De sju drottninggrupperna är framodlade av sex drottningodlare. Av detta kan konstateras att de uppsatta målen inte nåddes i alla delar.

Som jämförelse kan nämnas att 2012, före det att testbiodling inom FSB ersattes med NP-medel, omfattade testbiodlingen fem systergrupper med totalt 70 drottningar som testades av sex testbiodlare varav fem är pensionärer. De fem systergrupperna odlades av sex drottningodlare.

Sammanfattning testresultat 2014.

Som vanligt vid urval av avelsdjur är det ett fåtal individer, om ens någon, som visar toppresultat för alla de egenskaper som vi önskar föra vidare. En prioritering får därför göras och tyngdpunkten läggs på de egenskaper vi tycker är mest angelägna att förbättra. För egenskapen motståndskraft mot varroa, som är högaktuell, har det varit svårt att göra några

bra bedömningar då de testade samhällena haft ett lågt varroaantal troligtvis beroende på en ur testbiodlingssynpunkt alltför välgjord varroabekämpning. Ska vi här ha en möjlighet till avelsframsteg måste bekämpningen begränsas så att testsamhällena utsätts för ett större varroatryck. Några samhällen inom testet som visat extremt låg angreppsgrad bör följas upp nästa biodlingssäsong för att se om resultaten blir de samma.

Utrensningstest, som görs för att få en uppfattning om motståndskraften mot amerikansk yngelröta, är gjorda med frysmetoden och avräknade efter 24 timmar. Även här visas på stor spridning av resultaten med undantag för en systergrupp som visar en hög och jämn utrensningförmåga.

Nosema och kalkyngel förekommer sporadiskt.

Temperament/kakfasthet hos de testade samhällena har med få undantag varit bra.

Bland de testade samhällena finns ett stort inslag av döttrar till den av FSB tidigare gjorda tysklandsimporten. Dessa samhällen har visat på god vitalitet med honungsskördar över medel, kanske en korsningseffekt.

Minst en, troligen fler, av landets fyra nationella parningsstationer med Buckfastbin, som alla drivs av FSB, kommer under 2015 att ha drönarsamhällen ur en testgrupp. Detta förfaringssätt med testade samhällen som drönarsamhällen på parningsstationerna är ett steg framåt i avelsarbetet.

Nils Thuresson